

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 64/2016(6))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «EXTRA TV»**

Ημερομηνία Απόφασης: 27 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου, Χρυσαιγής Αργυρού και Σεργίου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **23 Μαρτίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου **29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των **κανονισμών 21(5), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.*

Κανονισμός 21(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

Κανονισμός 21(6): *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –*

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **29.3.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-4:

1. Στις **13.2.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 22:00** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό η κινηματογραφική ταινία **James Bond: «On Her Majesty's Secret Service»**, κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκε οπτικό υλικό που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **Άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015.

Συγκεκριμένα, η συγκεκριμένη ταινία αφορά σε άλλη μία αποστολή του γνωστού κατασκόπου, ο οποίος καλείται να αποφασίσει κατά πόσον θα προδώσει τη συμπρωταγωνίστριά μέλλουσα σύζυγό του και κόρη ενός αρχηγού συνδικάτου εγκληματικών ενεργειών, προκειμένου να οδηγηθεί στα ίχνη του εγκεφάλου που ετοιμάζεται να εξαπολύσει έναν θανατηφόρο ιό κατά της ανθρωπότητας.

Στα πλαίσια της ταινίας μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι πιο κάτω σκηνές:

Στην αρχή της ταινίας η πρωταγωνίστρια αποπειράται να αυτοκτονήσει στη θάλασσα και ο Τζέιμς Μποντ της σώζει τη ζωή. Όταν την ξαπλώνει στην παραλία για να συνέλθει, δύο μπράβοι τον σημαδεύουν με το όπλο τους και τοποθετούν ένα μαχαίρι στον λαιμό της κοπέλας. Ο Μποντ αιφνιδιάζεται αλλά τους επιτίθεται. Ακολουθεί παρατεταμένη σκηνή βίας (διάρκειας 1'20''), και ξυλοδαρμοί με χρήση μεταλλικών αντικειμένων.

Σε μία επόμενη σκηνή, ο Μποντ φεύγει από το καζίνο του ξενοδοχείου στο οποίο διαμένει, και ανεβαίνει στη σουίτα της πρωταγωνίστριας για να τη συναντήσει. Μόλις εισέρχεται στο δωμάτιο δέχεται επίθεση από έναν κακοποιό, ο οποίος τον αρπάζει από τον λαιμό και προσπαθεί να τον πνίξει. Ακολουθεί βίαιη σκηνή μάχης (διάρκειας 0.55'') κατά τη διάρκεια της οποίας ο Μποντ εξουδετερώνει με μπουνιές τον εχθρό.

Στην εξέλιξη της ταινίας, ο Μποντ απάγεται από δύο μπράβους και μεταφέρεται με απειλή πιστολιού και μαχαιριού στη βάση του αρχηγού του εγκληματικού συνδικάτου. Λίγο πριν τον παρουσιάσουν ενώπιον του αρχηγού, ο Μποντ αφοπλίζει τους δύο μπράβους και εξελίσσεται μία σειρά βίαιων αντιδράσεων με πιστολίδι και μαχαιρώματα, (διάρκειας 0.12'') που καταλήγει σε εξόντωση των μπράβων.

Όταν ο Μποντ συλλαμβάνεται και παρουσιάζεται ενώπιον του εγκέφαλου που ετοιμάζεται να εξαπολύσει τον θανατηφόρο ιό στο παγκόσμιο, συγκρούεται βίαια για άλλη μια φορά με τους μπράβους του, οι οποίοι τον ακινητοποιούν πισθάγκωνα και τον απομονώνουν μέσα σε έναν μηχανοστάσιο. Και αυτή η βίαιη σύγκρουση αφορά σε μία επόμενη σκηνή διάρκειας 0.08'').

Ο Μποντ καταφέρνει να αποδράσει από τη βάση του εχθρού και κατεβαίνει τη χιονισμένη βουνοκορφή με τη βοήθεια του σκι, διωκόμενος από άλλη μία διμοιρία μπράβων οι οποίοι, στο μεταξύ, εξαπολύουν πυρ εναντίον του. Όταν τους ξεφεύγει, ξεμοναχιάζει έναν εξ αυτών και του επιτίθεται. Ακολουθεί μάχη κατά τη διάρκεια της

οποίας ο Μποντ προσπαθεί να τον πνίξει τοποθετώντας βίαια το πέδιλο του σκι στον λαιμό του. Στο τέλος ο μπράβος σκοτώνεται, αφού ο Μποντ τον ρίχνει κάτω από έναν γκρεμό. Η συγκεκριμένη σκηνή έχει διάρκεια 2'30''.

Η προηγούμενη καταδίωξη εξελίσσεται σε γρήγορους ρυθμούς. Σε μία ακόλουθη σκηνή ο Μποντ παρασύρει τους μπράβους που τον ακολουθούν με τα σκι και τον πυροβολούν, σε μία διαδρομή η οποία καταλήγει σε ένα χιονοδρομικό όχημα. Ο Μποντ βάζει τρικλοποδιά σε έναν εχθρό, αυτός χάνει τον έλεγχο του σκι, και πέφτει μέσα στην ανοιχτή μηχανή του οχήματος και αλέθεται ολόκληρος. Το αίμα και η σάρκα του αναβλύζουν μέσα από τους σωλήνες εξαέρωσης του χιονοδρομικού.

Στο τέλος της ταινίας, ο εγκέφαλος εντοπίζεται από ενισχύσεις που έχει καλέσει ο Μποντ, οι οποίες τον περικυκλώνουν στο φρούριό του. Πρόκειται για την τελευταία μάχη, η σκηνή της οποίας περιέχει έντονο πιστολίδι, εκρήξεις, ξυλοδαρμούς, επίθεση με σπασμένο μπουκάλι, και διαρκεί 4'30''.

2. Στις **13.2.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 22:00** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό η κινηματογραφική ταινία **James Bond: «On Her Majesty's Secret Service»**, η οποία έφερε την οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ), κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκε οπτικό υλικό χωρίς ο σταθμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **13.2.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 22:00** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό η κινηματογραφική ταινία **James Bond: «On Her Majesty's Secret Service»**, κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκε οπτικό υλικό χωρίς

ο σταθμός να εξασφαλίσει όπως τα προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **13.2.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 22:00** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό η κινηματογραφική ταινία **James Bond: «On Her Majesty's Secret Service»**. Η εν λόγω κινηματογραφική ταινία περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, με αποτέλεσμα η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (**K**) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος **«James Bond: On Her Majesty's Secret Service»**, που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό **«EXTRA»**, στις **13.2.2016**, μεταξύ των ωρών **19:20 – 22:00**:

- Μεταδόθηκε οπτικό υλικό, εντός της οικογενειακής ζώνης, που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.

- Μεταδόθηκε οπτικό υλικό, εντός της οικογενειακής ζώνης, χωρίς ο σταθμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.
- Μεταδόθηκε οπτικό υλικό, εντός της οικογενειακής ζώνης, χωρίς ο σταθμός να εξασφαλίσει όπως όλα τα προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.
- Μεταδόθηκε οπτικό υλικό, εντός της οικογενειακής ζώνης, με αποτέλεσμα η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (**K**) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα στις μέρες μας. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, προωθούν ψηφίσματα, αποφάσεις και οδηγίες που στοχεύουν στην προστασία των παιδιών. Στη Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να τα προστατεύσει από ακατάλληλα προγράμματα, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης, η οποία διαρκεί από τις 5:30 μέχρι τις 21:00 ή τις 22:00, στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης σε κάθε σπίτι επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωσή της, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, με τους τρόπους και τους κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο των προγραμμάτων της τηλεόρασης επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Επί του προκειμένου, μία ταινία δράσης James Bond, όπως αυτή που μεταδόθηκε μεταξύ των ωρών 19:20-22:00, με σκηνές που αφορούσαν σε ξυλοδαρμούς, πυροβολισμούς, έντονες εκρήξεις και καταδιώξεις μεταξύ των

πρωταγωνιστών, δεν ικανοποιεί τις σχετικές διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής Νομοθεσίας.

Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που πιθανόν να παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός παγκύπριας εμβέλειας, όπως ο EXTRA TV, που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας δεν θα πρέπει να προβάλλει οποιασδήποτε μορφής βία.

Ο οργανισμός με επιστολή του Εκτελεστικού του Προέδρου, κ. Κ. Κωνσταντίνου, ημερομ. **11.4.2016**, παραδέχτηκε ενοχή στις κατηγορίες και ζήτησε την επιείκεια της Αρχής κατά την εκδίκαση της υπόθεσης. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της γραπτής παραδοχής του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **13.2.2016**, την **κύρωση της Σύστασης** ως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **29(1) (υποστοιχείο 1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(5) (υποστοιχείο 2)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.

- Για την παράβαση του κανονισμού **21(6) (υποστοιχείο 3)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 4)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 2** στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου